

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 181/2016-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. februára 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Zdenkom Nováčekom, Brančská 7, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 4 Co 4/2013-126 z 31. októbra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. marca 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 Co 4/2013-126 z 31. októbra 2013 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Okresný súd Košice II (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 18 C 132/2012-93 z 10. októbra 2012 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) vo veci žalobcu [REDACTED] (ďalej len „žalobca“) proti sťažovateľovi v konaní o zaplatenie sumy 15 500 € s príslušenstvom rozhodol tak, že nepripustil zmenu návrhu na začatie konania o zaplatenie sumy 15 500 € s príslušenstvom v podaní žalobcu doručenom okresnému súdu 7. marca 2012, žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 1 114,90 € v prospech zástupcu sťažovateľa v lehote 20 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

Vzhľadom na to, že rozsudok okresného súdu podľa sťažovateľa „*extrémne vybočoval z účelu § 150 OSP, kde jeho aplikácia v predmetnej veci opomínala i logický zmysel, nakoľko oslobodenie účastníkov od súdnych poplatkov skutkovú podstatu § 150 OSP zjavne nenaplnuje*“, podal proti nemu sťažovateľ odvolanie, v ktorom namietal najmä «a) navrhovateľove nadštandardné majetkové pomery, ktoré napriek jeho procesnému oslobodeniu od súdnych poplatkov, nespĺňajú predpoklady pre aplikáciu § 150 OSP..., b) v konaní bolo preukázané, že žaloba bola účelovo vykonštruovaná... c) prvostupňový súd pri aplikácii § 150 OSP nezohľadnil, že aj sťažovateľ bol v rozsahu 100 % oslobodený od platenia súdnych poplatkov... d) naviazanie aplikácie § 150 OSP na procesné oslobodenie od súdnych poplatkov „*extrémne vybočuje z jeho účelu a zcela postráda i smysl logický...*“».

Sťažovateľ zastáva názor, že okresný súd pri aplikácii § 150 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) «*nielen že neprihliadol na pomery všetkých účastníkov (prihliadol len na „pomery“ neúspešného žalobcu), čím porušil princíp rovnosti účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy SR, ale podľa ustálenej súdnej praxe nebol súd ani oprávnený aplikovať § 150 OSP na túto konkrétnu vec*». Ako doplnenie sťažovateľ uvádza, že okrem nepriznania náhrady za niektoré úkony právnej služby mu okresný súd nepriznal ani plnú náhradu výdavkov za ubytovanie advokáta v sume 67 €, ani poštovné náklady.

Krajský súd napadnutým rozhodnutím odvolacie konanie vo veci samej zastavil (žalobca zobral späť svoje odvolanie, pozn.), rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania potvrdil a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Sťažovateľ namieta, že krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu v časti o trovách konania bez toho, aby sa akokoľvek vyjadril čo i len k jednej námietke zo strany sťažovateľa, príp. aby sa vysporiadal so sťažovateľom predloženou judikatúrou. Uvedené je podľa sťažovateľa porušením jeho práva na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces. Napadnuté rozhodnutie krajského súdu je preto arbitrárne. Okresný súd a krajský súd podľa sťažovateľa „v rozpore so zákonom svojvoľne procesné oslobodili neúspešného a nadštandardne majetného žalobcu od platenia súdnych poplatkov, čo následne v rozpore s ustanoveniami § 142 ods. 1 a § 150 OSP použili ako jediný argument proti úspešnému sťažovateľovi“. V konaní došlo podľa jeho tvrdenia aj k porušeniu rovnosti účastníkov konania, keď napriek plnému úspechu v spore bola sťažovateľovi „priznaná len 50 %-ná náhrada trov konania, čo s poukazom na § 150 OSP oba súdy založili výhradne na 50 %-nom procesnom oslobodení neúspešného žalobcu od platenia súdnych poplatkov“.

Opodstatnenosť svojej argumentácie sťažovateľ opiera aj o judikatúru ústavného súdu a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. V nadväznosti na to sťažovateľ poukazuje aj na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 305/03 z 12. júla 2005, ktorého predmetom konania bola podľa sťažovateľa po skutkovej a právnej stránke totožná vec ako v prípade sťažovateľa.

Na základe uvedeného sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom: „1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], s bydliskom [REDAKOVANÉ], podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Uznesením Krajského súdu v Košiciach č. 4 Co/4/2013-126 z 31. 10. 2013 porušené bolo.“

2. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], s bydliskom [REDAKOVANÉ], podľa čl. 47 ods. 3 ústavy Uznesením Krajského súdu v Košiciach č. 4 Co/4/2013-126 z 31. 10. 2013 porušené bolo.

3. Zrušuje sa Uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. 4 Co/4/2013-126 z 31. 10. 2013 a vec sa vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

4. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], s bydliskom [REDAKOVANÉ] sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 284,08 €, ktorú je Krajský súd v Košiciach povinný zaplatiť na účet jeho právneho zástupcu [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 62/08, III. ÚS 415/2011, IV. ÚS 362/09).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ krajskému súdu vytýka arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia v časti, v ktorej potvrdil rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania. Krajský súd potvrdil podľa sťažovateľa rozsudok okresného súdu v časti týkajúcej sa trov konania bez toho, aby sa akokoľvek vyjadril čo i len k jednej námietke zo strany sťažovateľa, príp. aby sa vysporiadal so sťažovateľom predloženou judikatúrou. V rozpore so zákonom svojvoľne okresný súd a krajský súd oslobodili neúspešného a nadštandardne majetného žalobcu od platenia súdnych poplatkov. Podľa sťažovateľa preto napadnutým rozhodnutím krajský súd porušil jeho základné práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Krajský súd vo vzťahu k výroku o trovách konania v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol:

«Odvolací súd bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 písm. a) O. s. p., prejednal v rozsahu vyplývajúcom z ust. 212 ods. 1 O. s. p. a zistil, že je potrebné rozhodnúť tak, ako je to vo výroku uznesenia... Preto, že nebolo vzaté odvolanie späť v časti o trovách konania, súd rozhodol tak, že rozhodnutie prvostupňového súdu v zmysle ust. § 219 ods. 2 O. s. p. o trovách potvrdil.

Podľa ust. § 219 ods. 2. O. s. p. ak sa odvolací súd. v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia môže sa odôvodnenie obmedziť na konštatovanie správnosti dôvodov, prípadne na zdôraznené správnosti uviesť ďalšie dôvody.

Odvolací súd považuje jednoznačne rozhodnutie prvostupňového súdu, pokiaľ ide o výrok o trovách konania za správne a s poukazom aj na výsledok skončenia odvolacieho

konania pokiaľ ide o späťvzatie vo veci samej, nie je potrebné vo veci inak uvažovať. Preto sú odvolacie námietky týkajúce sa náhrady trov konania a námietok voči ust. § 150 O. s. p. právne relevantné (vzhľadom na obsah vyššie uvedeného správne malo byť „irelevantné“, pozn.).»

Keďže sa krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, pokiaľ ide o výrok o trovách konania, v celom rozsahu stotožnil s rozsudkom okresného súdu, ústavný súd pri skúmaní opodstatnenosti námietok sťažovateľa proti napadnutému rozhodnutiu na predbežnom prerokovaní vychádzal aj z obsahu rozsudku okresného súdu, rešpektujúc svoj ustálený právny názor, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho, resp. sťažnostného súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 8/2014), pretože prvostupňové a odvolacie (resp. sťažnostné) konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

Okresný súd vo vzťahu k výroku o trovách konania v odôvodnení svojho rozsudku uviedol:

„Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 1 Obč. súd. por., v spojení s ustanovením § 150 Obč. súd. por.

Podľa § 142 ods. 1 Obč. súd. por., procesne úspešný účastník konania má právo na náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva v konaní proti účastníkovi, ktorý v konaní úspech nemal.

Podľa ustanovenia § 150 Obč. súd. por., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať.

V prejednávanom prípade procesne úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania spojených s právnym zastúpením. Trovy konania si právny zástupca žalovaného vyčíslil v súlade s ustanoveniami vyhlášky č. 655/04 Z. z., o odmenách a náhradách advokátov v celkovej výške 3.020,34 eur zahrňujúce trovy právneho zastúpenia 2028,84 eur a náhrad spojených s cestou na pojednávanie. Trovy právneho zastúpenia uplatňoval vychádzajúc zo základnej hodnoty tarifnej odmeny 320,34 eur, náhrady paušálnych výdavkov ku každému úkonu právnej služby 7,63 eur, za nasledujúce úkony právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia, podanie odporu zo dňa 5. 1. 2012, žiadosť

o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov zo dňa 7. 2. 2012 (vo výške polovice tarif. odmeny), porada s klientom dňa 12. 9. 2012 (vo výške 2/3 tarify), vyjadrenie k podaniu odporcu zo dňa 17. 9. 2012, účasť na pojednávaní 10. 10. 2012 a úkon vyčíslenia náhrady trov konania z 11. 10. 2012. Za účasť na pojednávaní dňa 10. 10. 2012 si uplatňoval náhradu cestovného za cestu vykonanú motorovým vozidlom na trase [REDAKOVANÉ] a späť pri základnej náhrade 0,183 eur/km, dĺžke trasy 832 km, priemernej spotrebe motorového vozidla 11,2 litrov/100 km a cene za liter paliva 1,599 eur. Náhradu za stratu času uplatňoval v čase od 18,00 hod dňa 9. 10. 2012 do 18,00 hod dňa 10. 10. 2012, teda za 48 polhodín vo výške 610,56 eur. Ako hotové výdavky a cestovné výdavky vyčísliť poštovné za odpor vo výške 1,70 eur, ostatné poštovné vo výške 4 eur (4 podania á 1 eur), ubytovanie v [REDAKOVANÉ] vo výške 67 eur a stravné vo výške 6,79 eur, keď základná hodnota stravného 9,30 eur v zmysle opatrenia Ministerstva financií SR č. 248/12 Z. z. o sumách stravného bola znížená o 25 %, keďže raňajky boli v cene ubytovania. Spolu hotové a cestovné výdavky predstavovali 79,68 eur.

Účastník má právo na náhradu účelne vynaložených výdavkov, ktoré mu v konaní vznikli. Za účelné úkony právnej služby súd považoval prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie odporu vo veci, vyjadrenie vo veci a účasť na pojednávaní. Nepriznal náhradu trov za žiadosť o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, ktoré je len v osobnom záujme žalobcu a nemá vplyv na samotnú procesnú obranu účastníka, poradu s klientom, ktorej vykonanie a potreba neboli preukázané, ani za úkon vyúčtovania odmeny, ktorého vykonanie rovnako nesúvisí s účelnosťou procesného postupu účastníka sporu a je len predpokladom priznania trov právnenému zástupcovi. Celkovo odôvodnené a účelné trovy za úkony právnej služby predstavovali sumu 1.311,88 eur /4 x 320,34 eur + 4 x 7,63 eur/. Pokiaľ išlo o náklady súvisiace s vykonaním cesty na účely účasti na pojednávanie dňa 10. 10. 2012 bolo preukázané vykonanie cesty motorovým vozidlom značky Honda Element, ktorého priemerná spotreba pohonných hmôt pri kombinovanej doprave predstavuje 11,2 l/100 km. Dokladom o úhrade ceny pohonných hmôt zo dňa 10. 10. 2012 bola preukázaná cena predpísaného paliva BA 95 vo výške 1,599 eur za liter. Výška základnej náhrady cestovného (zák. č. 283/02 Z. z.) predstavuje 0,183 eur/km. Celkovo náklady za spotrebované pohonné hmoty zodpovedali hodnote 149 eur a základná náhrada hodnote 152,26 eur. Pokiaľ išlo o náhradu za stratu času, ktorú si zástupca žalobcu uplatnil

v súlade s ustanovením § 17 vyhlášky č. 655/04 Z. z. táto mu bola priznaná oproti uplatnenému nároku 48 polhodín za 44 polhodín straty času, keď vzhľadom na ukončenie času pojednávania dňa 10. 10. 2012 o 10,40 hod. sa predpokladá aj ukončenie pracovnej cesty v [REDAKOVANÉ] o 16,00 hod, čo predstavuje od 18,00 hod dňa 9. 10. 2012 do 16,00 hod dňa 10. 10. 2012 44 polhodín straty času, čo pri základnej náhrade 12,72 eur predstavuje sumu 559,68 eur. Titulom hotových výdavkov a cestovných výdavkov súd priznal zástupcovi žalobcu náklady na ubytovanie v [REDAKOVANÉ] vo výške 50 eur, ktoré boli považované za účelné a primerané vzhľadom na cenu ubytovania v [REDAKOVANÉ] (viď [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]) a hodnotu stravného vo výške 6,98 eur, čo celkovo predstavovalo 56,98 eur. Pokiaľ išlo o náklady poštovného súd tieto nepovažoval za dôvodné trovy zástupcu. Aj keď doručovanie písomných zásielok je nevyhnutné, v rámci náhrady paušálnych trov môže žalobca uspokojiť tieto svoje nároky a súčasne pokiaľ ide o spôsob doručovania písomností súdu, je tieto možné realizovať tiež elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom, ktoré znižujú poštovné výdavky. Ako účelne vynaložené trovy žalobcu spojené s právnym zastúpením súd ustálil sumu vo výške 2.229,80 eur (1.311,88 €, 559,68 €, 152,26 €, 149 €, 56,98 €). So zreteľom na skutočnosť, že žalobca bol oslobodený od súdnych poplatkov, súd jeho osobné pomery zohľadnil aj pri rozhodovaní o trovách konania podľa ust. § 150 Obč. súd. por., úspešnému žalovanému priznal náhradu trov zastúpenia v rozsahu 50% účelne vynaložených trov, čo zodpovedá sume 1.114,90 eur.“

Podľa § 142 ods. 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 ods. 1 OSP ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať...

Aplikácia § 150 OSP prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná.

Zákon však už nevypočítava prípady, ktoré spadajú pod tzv. dôvody hodné osobitného zreteľa. Z judikatúry všeobecných súdov vyplýva, že použitie citovaného ustanovenia prichádza do úvahy v prípadoch, keď sa v konaní vyskytnú také konkrétne výnimočné okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktoré bránia priznať náhradu trov konania úspešnému účastníkovi, ktorý inak spĺňa všetky predpoklady na ich priznanie. Predpokladom použitia tohto ustanovenia je, aby išlo o prípady hodné osobitného zreteľa posudzované tak na strane toho, komu má byť náhrada trov priznaná, ako aj na strane účastníka, ktorý by bol ináč povinný trovy konania nahradiť. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa sa prihliada najmä na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania, okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde, a ich postoj v konaní.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu (berúc do úvahy aj odôvodnenie rozsudku okresného súdu) je zrejmé, že okresný súd pri rozhodovaní o trovách konania podľa § 142 ods. 1 OSP vzal do úvahy aj § 150 OSP, pričom pri aplikácii § 150 OSP zohľadnil osobné pomery žalobcu. Krajský súd navyše pri stotožnení sa s rozhodnutím okresného súdu o trovách konaniach prihliadal okrem osobných pomeroch žalobcu aj na výsledok skončenia odvolacieho konania, teda na to, že žalobca zobral v celom rozsahu späť svoje odvolanie, a preto bolo odvolacie konanie vo veci samej zastavené.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoj ustálený názor, podľa ktorého rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi je zásadne výsadou týchto súdov, pri ktorej sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle.

Vychádzajúc z uvedeného odôvodnenia, ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje a domnieva sa, že mu mala byť priznaná náhrada trov konania v celom rozsahu, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia.

Z judikatúry ústavného súdu vo vzťahu k čl. 47 ods. 3 ústavy vyplýva, že zásada rovnosti strán v procese sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a rovnakého procesného postavenia subjektov, o ktorých právach a povinnostiach rozhoduje občianskoprávny súd (napr. PL. ÚS 43/95, II. ÚS 121/02, IV. ÚS 35/02, IV. ÚS 397/09). Pod rovnakým postavením účastníkov možno rozumieť iba také procesné postavenie, ktoré zabezpečí spravodlivý proces. Požiadavka spravodlivého procesu v sebe obsahuje aj zásadu zaručujúcu pre každú stranu v procese mať rovnakú možnosť obhajovať svoje záujmy, a zároveň vylučujúcu mať možnosť podstatnej výhody voči protistrane (m. m. IV. ÚS 35/02).

Obsah základného práva rovnosti účastníkov v konaní ako jedného z určujúcich ústavnoprávných princípov občianskeho súdneho procesu spočíva v tom, že všetci účastníci občianskeho súdneho konania majú rovnaké procesné práva a povinnosti, ktoré uplatňujú a plnia za rovnakých procesných podmienok bez zvýhodnenia alebo diskriminácie niektorej z procesných strán.

K porušeniu základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy podľa sťažovateľa došlo jednak tým, že okresný súd pri rozhodovaní o trovách konania prihliadal len na pomery žalobcu *a v rozpore so zákonom aplikoval § 150 OSP na predmetnú vec*, a tiež tým, že napriek plnému úspechu v spore bola sťažovateľovi „*priznaná len 50 %-ná náhrada trov konania, čo s poukazom na § 150 OSP oba súdy založili výhradne na 50 %-nom procesnom oslobodení neúspešného žalobcu od platenia súdnych poplatkov*“. Ústavný súd, prihliadajúc na uvedené, najmä s prihliadnutím na obsah označeného základného práva konštatuje, že nepriznanie trov konania sťažovateľovi podľa jeho požiadaviek neumožňuje signalizovať príčinnú súvislosť s namietaným porušením jeho

základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, tak ako sa to vo svojej sťažnosti dožaduje vysloviť.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už jeho ďalšími návrhmi nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2016